

بيان الحق في حق الحجاب

مترجمي : مستجان بن احمد جان الحسيني
جايق شهرنك

مطبعة كريمة قزاقده
كند مصارف ليله ١٩٠٦ سنه

КАЗАНЬ.
Типография Торгового Дома Братьев Каримовых
1906

بیان الحق فی حق الحجاب

مؤتبی : حسنجان بن احمدجان الحسینی .
(جابق شهرنده)

طبع ایدلدی مطبعه کریمیه ده
مؤتبی حسنجان افندیٹک مصارفی ایله ۱۹۰۶ سنه

КАЗАНЬ.
типо-Литографія Торговаго Дома „Братья Каримовы“.
1906.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي أمر عباده بالعلم والعمل به، وودع بالعمل به نعم الجنان. ونهى عباده عن العصيان، وأمرهم بحفاظة أوامره بالاتبان. وارسل رسله الكرام بالبيان. وانزل عليهم الفرقان. والصلوة والسلام على رسولنا محمد سيد الانام الذي اوتي له القرآن، المبين بين الحلال والحرام.

(رساله نك بيان قلاچق مسئله سى)

بورسالة مز خاتون قزنك يات ايرلردن يوزلرينى ياشرو توغرو سنى ادر.

مقصود.

بورسالة مزده خاتون قزنك يات ايرلردن يوزلرن ياشرولرى شريعت بويىچمه واجب هم تيوشلى بولوينى قرآن، حديث هم ايسكى عالملى سوزى ايله اثبات ايتولور. اهل عرفانه خفى وستير اولمايه كه بوزمانده علماء اسمنده جهلاء ظاهر اولوب كندلرني هيچ نرسه بلمسه لرده علامهء دهر صناب قايسى ابو خنيغه كنى اوزم بلام قايسى ابو خنيغه دان آرتق بلام ديو سوزنى بلاوزن سويلاب شول درجه گه يتكرديلار كه كتاب وسنت واجماع ايلان ثابت اولان تستر نساء وهجاب مسئله سونى انكار ايدوب جريده لره باصوب اهل اسلام آراسينه طاراطرغه جرأت ايتديلر فلا جرم ادنى حظمن الدين اولان كمسيه خصوصاً علماغه لازم اولديكه بلمگان علمنى اظهار ايدوب ما هو الحقنى بيان ايدوب اهل اسلام آراسينه نشر ايلامك بن فقير وحقير حسن جان ابن احمد جان علم آز اولسه ده كندمنك معتقّم اولان حجاب مسئله سى حقنده بقدر الطاقه اوشبو رساله نى ترتيب ايلادوم»

قرآن دلیلی.

اعوذ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

«يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا»

(بو آیتنگ ترجمه سی)

ای پیغمبرم محمد، اوزکنگ خاتونلار وگا، قزلار وگا همده باشقه مؤمنلرنک خاتونلارینه ایتکل، آلاز جلابیبالاری ایله ارتنسینلر. اوشبو روشده پرده لنوب یورولری آزاد پاک خاتونلارنک، کنیزک همده بوزق خاتونلاردان آیورم صورتک بولوب، تانلمقلارینه یاقنراقدر. اوشانداق مؤمنه خاتونلارنک نچلموینده سببدر. الله تبارک وتعالی اوتکاندگی که چلکلرگرنی یارلقاغوچیدر. یعنی ارتنو ایله بیورلارسان الک بولغان کیچلکلرگرن اوچون سزنی عذاب ایتمس، اما بیورلغانسان صوگ صاق بولوگرن! جلابیب دیوب بقمن تننی قاپلی تورغان طشقی کیومگه ایتولور. بو آیتدان خاتون قزنگ یات ابرلردن قاچب یورمکی واجب ایدکی آکلانادر.

(حدیثدن دلیل)

رسولمز محمد صلی الله علیه وسلم اوزینک قزی فاطمه رضی الله عنها گه اینکان:

«ای شی خیر للمرأة قالت: ان لا تری رجلا ولا یراها رجل»
ای فاطمه خاتون کسه اوچون فی سنه بیک ایزگودر؟ دیدی. حضرت

فاطمه ايتدى: خاتون كەسە ايركەسەنى، ايركەسە خاتون كەسەنى كورمىزلىكىدەر. يعنى خاتون كەسە چىت ايرلىرگە قاراماس، چىت ايرده آنى كوره آلماس ديمك.

« فَضَّمَّهَا إِلَيْهِ وَقَالَ ذُرِّيَّةٌ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ فَاسْتَحْسَنَ قَوْلَهَا »
(احياء العلوم للغزالي) حضرت فاطمه نك بوسوزن ايشتكاج رسولمز حضرت فاطمه نى قوجاقىلادى همده نسل نسلگە تارتنا ديب حضرت فاطمه گە تحميمين ايتدى.

(بو حديث امام غزالي نك احياء اسملى كتابنده)

رسولمز نك مباركه خاتونى حضرت عائشه رضى الله عنهادن كوچرلمش ، حضرت عائشه ايتكان :

« كان ركبان يمرون بنا ونحن مع رسول الله صلى الله عليه وسلم محرمات فاذا جازونا سدلت احدانا جلبابها من راسها على وجهها فاذا جاوزونا كشفناه »

(على القارى للمختصر فى كتاب الحج)

معناسى : حضرت عائشه ايتهدر : بز رسول الله ايله بربلكده احرامده بولدق، شول وقتكە بز نك يانمزدان ايرلر اوتە باشلاسالار جلبابمىزنى يوزلرمىزكە توشره ايدك، اما ايرلر اوتب كىتكەندىن صوك يوزلرمىزنى آچا ايدك .

(بو حديث على القارى نك مختصر شرمندە كتاب الحج)

صحيح البخارى كتابنده ايتكان :

عبدالله بن يوسف سويلاگان، مالك بن شهابدىن، شهاب عروه دن، عروه عائشه رضى الله عنهادن خبر بيره در . حضرت عائشه روايت ايتكان اوزون حديث نك آخرنك رسولمز ايتكان :

« احتجی منه » یعنی اول یکندن پرده لن دیمکدر . بوسوزنی رسولز بر خاتونغه اینکان، شوندان صوڤ بوخاتون شول یکندن اولوبینه قدر پرده لندی، بویکت بو خاتوننڭ ایرینڭ باشقه بر کنیزاکنندن بولغان اوغلی ایدی .

عین العلم کتابنده اینکان :

« وَأَمَرْتُ أُمَّ سَلْمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا بِالْاِحْتِجَابِ عَنِ الْاَعْمَى » رسولز ام سلمه گه صوقر کسه دن پرده لنو ایله بیوردی .
 ام سلمه رضی الله عنها اینکان :

« انھا كانت عند رسول الله صلعم وَمَيْمُونَةَ اِذَا قَبَّلَ عَبْدُ اللَّهِ ابْنَ اِم مَكْتُومٍ فَدَخَلَ عَلَيْهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّعْمُ: اِحْتَجِبَا مِنِّي، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ هُوَ اَعْمَى لَا يُبْصِرُنَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّعْمُ: اَفْعَمِيَا وَاِنِ اِنْتُمَا اَلَسْتُمَا تُبْصِرَانِ (رواه احمد والترمذی وابوداود — مشکاة المصابیح) (بوعد یئنڭ ترجمه سی)

۱) پیغمبر داریده بر کور گدایی *

پیغمبر یورتونده بر صوقر صدقه چی

کیلوب ایردی تیلائی چیز خدایی *

الله رضالغی اوچسون ایبر صرارغه کیلمش

۲) تورب ایردی قاراشب بعض آزوج

بو صدقه چینی رسولز نڭ بعض خاتونلاری : ام سلمه ایله میمونه قاراب تورالار ایدی

غُضِبَ برله قارادی شاه معراج *

شول وقتک رسولز بوخاتونلارینه آچولانب قارادی .

۳) دیدیلر ای شهنشاه قبائل *

بز آندین قاچماق کوردیب بو سائل *

بو خاتونلار ایندیلر : ای قبیله ننگ پادشاهلارینک پادشاهی : بز بو صدقه چینن صوقر دیوب قاچماق .

۴) آلا رغه ایدی اول سلطان ابرار *

اگر کور بولسه اول ، سز لرده کوز بار *

رسولمز آلا رغه قارشو ایدی : اول صدقه چی صوقر بولساده ، سز لرده کوز بار ، یعنی اول کورمه سده سزنی ، سز آنی کورمه سز دیمک .

۵) آلا ر بز بلمدک دیب زاری قیلدی *

گهر لر کوز لر ندین جاری قیلدی *

رسولمز ننگ بوسوز لرینی ایشنگاچ ، بو خاتونلاری کوز لر ندین یا شلرینی آغزا ، آغزا رسولمز گه بز بلمدک دیو عذر ایندیلر

۶) نه سوز پیغمبر ازواجیغه ای پاک *

آلا ر ایردی جمیع شبهه دین پاک *

ایندی ای توغانلار! پاک صافی کوکمللی بولغان پیغمبر خاتونلاری توغروسنک ، رسولمز اوز تلی ایله صوقر صدقه چیننک قاچارغه بیوردی .

بس بز ننگ بوزمان خاتونلاری توغروسنک نه دیه بلورسز ! بو حدیث ننگ ترجمه سی الله یار حضرتلرینک ثبات العاجزین اسملی

کتابیندن آلدی .

بو حدیث شریف ننگ خاتون قزلار ننگ یات ایرلردن قاچولاری واجب ایکانی بلنه در ، چونکه رسولمز کورنودن طیبی ، هم آچیقلاندی رسولمز ننگ آچولانسب طیبوی واجب اشنی قالدر و غاغنه بولادر .

(فقه عالمیردن کوچرلیگان دلیملر)

« وَتُمْنَعُ الشَّابَّةُ مِنْ كَشْفِ الْوَجْهِ بَيْنَ الرَّجَالِ ، لِأَنَّ عَوْرَةَ بَلِّ لِحُوفِ الْفِتْنَةِ » (الدرالمختار)

ترجمه سی: یاش خاتون، چیت ایرلردن یوزن ارتو ایله بیورولوب، چیت ایرلرگه یوزن کورساتودن طیولمش بولور، اما یوزن کورساتودن طیو، خاتون قوزلای یوزلری عدرت بولدقی اوچون توگل، باری فتنه دن قورقو اوچونگنه در. یعنی بر ایر چیت یاش خاتوننی کوردک، کوکلی آکا آوشو عادت بولدقدان، یاش خاتونلارنی چیت ایرلر آلدنده یوزلرینی قاپلاب یورو ایله بیورولمش بولور.

عبارت ب: « وَلَا خِلَافَ أَنْ غَيْرَهُنَّ يَجُوزُ لَهُنَّ أَنْ يَخْرُجْنَ لِمَا يَحْتَجْنَ إِلَيْهِ مِنْ أُمُورِهِنَّ الْجَائِزَةِ بِشَرَطِ أَنْ يَكُنَّ بَدَةَ الْهَيْئَةِ خَشِيئَةَ الْمَلْبَسِ تَفْلَةَ الرِّبِّ مَسْتُورَةَ الْأَعْضَاءِ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَلَا رَافِعَةَ صَوْتِهَا » (صحیح البخاری شرحی عینی)

ترجمه سی: رسولمزنک خاتونلارندان باشقه بولغان، مسلمه خاتونلارغه، کیراکلی اشلری اوچون اولمیرندن چغیب یورمکلی درست بولونده عالمیر آراسنده برده خلاف بوق. بولای چقولاری درست بولساده شرطلاری باردی؛ اول شرطلار اوشبولاردی:

برنجی: کورنشلری ناچار بولمق،

ایکچی: کیوملری قالن بولمق، یعنی نچکه کیوم بولوب تنلری بلنمسلک بولمق شرطی.

اوچیچی: خوش ایسلنپ چقماو شرط.

دورتچی: اعضاس ارتلیگان بولمقی شرط، گوزللیکلرینی کورساتمی،

تاوشنی اشترمیگنه اویندن چیت اورونلارده حاجت اشلری آرتوندن
یورولری درستدر.

عبارت: «حَقُّ الْمَرْأَةِ عَلَى الزَّوْجِ خَمْسَةُ أَشْيَاءَ: أَوْلَاهَا أَنْ يُخْدِمَهَا
مِنْ وَرَاءِ السِّتْرِ، وَلَا يَدْعُهَا تَخْرُجَ مِنْ وَرَاءِ السِّتْرِ فَإِنَّهَا عَوْرَةٌ
وَخُرُوجُهَا ائْتَمُّ وَتَرْكُ لِلْمَرْوَةِ

(تنبيه الغافلين)

ترجمه: خاتون نك ايرى اوستونده بشحقى باردر:

اولگسى: خاتون كمسه نى ايرى پرده آرقلى خدمت ايتدر مكلكدر
همده خاتوننى پرده آستوندن چغارماز سزلق، چونكه خاتون كمسه
عورتدر، پرده آستوندن چغوى گناه، همده كشيلىكنى تاشلاودر.

عبارت: «وَلَوْ سَدَلْتُ شَيْئًا عَلَيْهِ وَجَافْتَهُ عَنْهُ جَاذًا، بَلَّ يَنْدُبُ ،
أَيُّ خَوْفًا مِنْ رُؤْيَاةِ الْآجَانِبِ.

(درالمختار)

بو عبارت اوزون بولساده، بورساله دن مقصود بيگرا كده عوام خلقنه
بو مسأله نى آكللاتو بولغاندان اوز تلمزده گنه يازامز:

معناسى: احرام باغلاوچى خاتن يوزينه پرده سالندرسه، پرده سى يوزندن
يراق تورسه، درستدر، بلكى بولاي ايتو مستحيدر، (نهایه)
«بحر الرائق اسملى كتابده: يوزلرينه پرده سالندرو واجب ديمشار
ديكان. چيت ايرلر بولغانده، اوتكانده گى حد يثدن بلنوينه كوره
احراملى خاتون يوزينه پرده سالو واجبدر.

ايندى تورغانلار!

هچ عملى وقتنده، هر كم ايرى خاتونى الله نى ذكر ايله شغللمنگانده ده
خاتون كمسه نك چيت ايرلردن قاپلاوى واجب بولسه، موندى وقتلارده،
نفس ايله شيطان برگشكان چاقلارده، خاتونلار نك يات ايرلردن يوزلرينى
ارتوى واجب ديمى، نى ديارمز؟

«تفسیر جمله نور سوره سنده ایتکان:

خاتون قزغه، مجنون ایردن ارتنو واجب بولدی کی، صبی بولغان ایر بالادانده ارتنو واجبدر.

امام غزالینک احباء علوم الدین کتابنده اوشبو سوز بار:

ایرلر ایسکی زمانلاردان پیرلی یوزلرین آچق یورتهلر، اماغاتون قز اوایلرندن چقغانده یوزلرینی پرده لب چغالار، ایندی بواش ایسکی عالمر زمانندن بیرو معقول کوراب کیلگن بس بواجماع بولادر، ارتنونی واجب اینته تورغان دلیللردن ینه برهوسی اجماع دلیلی دیهمز. — ابو بکر الباخی دیگان عالمدن کوچرلگن:

اول بر کوننی اوللارده یورگانده یولی یلغه یانندن اوتارگه توغری کیله، فی کورسون، صو یاننده: باشلاری، بلاکلری آچق هم یالانغاچ بولغان خاتونلار تورالار ابوبکر الباخی بولار یانندان اوتب کینه در، ابوبکر الباخیدن صوریلار: سز بولارنک باشلاری آچق، بلاکلری یالانغاچ بولوبده، یانلارندن اوتدگز، بواشگز یاریمی، سز عورتکه قاراغان بولاسز دیدیلر.

ابوبکر الباخی جوابنده ایتدی:

بوخاتونلارنک شریعت قاشنده قدرلری یوق، بولار حربیه (کافره) خاتونلار حکمنده، بولارنک ایمانلارند اغنه شک بار. یوقسه بولارغه قاراو، قاراماو بولارغه کوز صالوصالماو بر ایردر، چونکه بولار پرده لنمولری ایله اوز قدرلرینی اوزلری یوغالتمشلار، دیمش

(مجمع الفتاوانک جنایت بختنده شولای دیوابن العابدین کوچرگان)

«یاش خاتوننی یوزن آچودان طیولومش بولور، سببی فتنه گه توشودر. اما بزنگ زمانمزه خاتون قزنگ یوزلرینی پرده لولری واجبدر بلکه

فرزند، چونکه زمانه‌ی آن خلیف بوز قدر. حضرت عائشه رضی الله عنہا کو چہرہ اش اول اینکان:

«آزاد (کنیزاک بولمغان) خاتوننک، قری برکوزندن باشقه پیری، بتون تنی عورتدر. (مجمع الانهر)

بو سوز حضرت ابن عباسنده کو چہرہ اشکان. برکوزی عورت بولمہای دیگران سوز توگل، بلکه برکوز سزده یورو ممکن بولمغانلقدن، ضرورت سببلی برکوزنی آچق قالدروغہ رخصت بپیرلشددر.

— یات خاتوننک، یمان اویدان کوکلی بوش بولغان کمسه گہ یوزینه، ایکی اوچینه قاراوی درسددر. (هدایه) هم (غایة البیان)

— خاتون قزننک ایکی آیاغی نمازده هم نماز طنشدهده عورتدر. (ابن عابدین)

— ایندی بزنگ زمانده، اللہدان قورقب خاتون قز بلاسندن صاقلانغوچی یوقدر، آندی کشی تابولسه، اولده خاتون قزننک یوزینه کوز صالماس...!

(قرآن شریفده)

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

واذا سألتموهن متاعاً فاسألوهن من وراء حجاب» بو آیتنک تفسیرنده «ابن جریر تفسیرنده» اوشبو سوزلر یازلغان:

رسول اللہنک خاتونلاردان یموش صوراساگز، حجاب آرقلی صوراکز! همک اوزگزننک نکاحلرکزده بولمغان باشقه مؤمنسه خاتونلاردان یموش صوراغانداده پرده آرقلی صوراکز! پرده دن مراد صوراوچی ایرایله خاتون آراسنده پرده بولسون آلازننک استلرینه باصب کرماکز:

آيتنىڭ آفتى:

« ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ »

ابن جرير تفسىرنىڭ بۇ آيتنىڭ معناسىدە ايتىدۇ:

بوغارى ايتىلگىنچە خاتونلاردان پىردە آرقلى، استىرىتە كىرىم يىموش سوراڭىز، اى ايرلار بۇاش سىزنىڭ كوڭلىڭىز اوچنىڭ پاكلىكىدۇر، خاتونلارنىڭ كوڭللىرى اوچنىڭ پاكلىكىدۇر، يعنى ايرلاردا خاتونلارنى كورب كوڭللىرى قوزغالماس، خاتونلارنىڭ ايرلارنى كورب كوڭللىرى قوزغالماسى سبب بولۇر.

آيت « يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ »

بۇ آيتنىڭ تفسىرنىڭ بۇ اوشۇ سوزلار سويلانمىش:

«اسلام دىنىنىڭ اۆلىمى، خاتونلار، اوزلارنىڭ جاهلىت زمانىدە گى عادىتى بويىچە، ايرلارگە كورنۇب، آزاد خاتون ايلە كىنىزىڭ خاتون آراسىدە بۇدە آيورما بولى، باشلارنى يىلغى بىلا بىكەنە يورىلار ايدى، سوڭرە شىرىعت طرفىدان باشلارنى ھەمدە يوزلارنى رتو ايلە بىيورلش بولىلار.

آيتنىڭ سوڭقى سوزلرى: « ذَلِكْ اَدْنَى اَنْ يُعْرَفَنَّ فَلَا يُؤْذَنَنَّ »

ابن جرير تفسىرنىڭ اوشۇ روشدە معنا بىيرلش:

بۇ روشدە آزاد خاتونلارنىڭ پىردە لىنوب يورولرى، آزاد خاتون ايلە كىنىزىڭ كىرنى، ايزگو خاتون ايلە بوزق خاتونلارنى تانوغە ياقنراقىر. چونكى تىشنىڭ اچكە ائرى، بىلا گوبولوى باردى يعنى بو خاتون يوزن رىتكان، البتە باشقە اعضاسى بىگرا كىچىت ايرلاردىن رتما كىندە شك يوقىر. ايتىدى كىوم توغرى سىنىڭ « ايتىدى » بۇ آيتنىڭ ايتىلغىنچە كورە ھەر بىر مىللىتىڭ، ايتىدى مىلدىن آيورما تورغان آتاقلىغان كىم سالومى بولمى واجب بولۇيدە

بلنهدر. بو آیتنی نچکه لب قاراساق بیک آچق آیتدن آڭلانا در هر ملت ایاسی ایکنچی ملت کشیلرندن آیرم بولغان کیمده یورسون دیمکلیک. نیناکی « ذَلِكْ اَدْنٰی اَنْ يُعْرَفْنَ » دیگان آیه شریفه دن بیک آچق بلنهدر.

اوزکنده کوره سز الله تعالی آزاد خاتونلارغه کنیزا کیر کیونب یورودن طیوب، اوزلرینه بر تورلی آتاقلی کیم کیوگه بیوردی. بو فرمان نی اچون ایکننده مین بیان ایتکان کیومده یورسه لر. آزاد خاتونلار کنیزا کیردن آیرولوب، کورگان کیمسه لرتانلار دیدی. موندان بیک آچق بلنهدر، باشقه ملتلر ایله برگه توروچی مسلمانلارده، اول چیت ملتلردن آیرولو اچون، اچراشقانده بربرسنی تانب سلام بیرشو اچون، مسلمان ملتنده، اوزلری ایله برگه تورا تورغان ملت کشیلرندن آیرم بولغان بر کیم صایلامق کیراک بولادر. فهم ایتولسون! تفسیر ابن جریرده اوشبو سوزلر بیان ایتولگان: آزاد خاتون، حیض کوره باشلاسه، بالغه بولسه، باشنفاغی شال استنه جلباب صالوب یورر.

تفسیرنیه سبوری ده اوزون عربی عبارت ایله بیان ایتولمشیر: بالادان قالغان قارچقلارغه رتئودن باشقه یوروده ده ضرر یوقدر، شولایده رتئوب اوتورماقلاری یاغشیرا قدر چونکه زماننک بورقلغی مرحمتنک آلازغاده ایالنوچیلار چغوی ممکنر نیناکی « لِكُلِّ سَاقِطَةٍ لَاقِطَةٌ » توشب صاچلغان هرئسنه نی چوپلا گوچی بار دیو عربلرده مقال باردر. آیت « وَالْقَوَاعِدُ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا »

یوقاروده ایتولگان ابن جریر هامشنده گی نیسابوری سوزلری هر برسیده اوشبو آیتنک تفسیریدر.

بو توغرىدا يەنى خاتونلارنىڭ يوزلارنى ياشرولرى ايرلرگە كورنمولرى توغرىسىدا، ھەمدە ايرلر ايله سويلاشمولرى توغرىسىدا ھەر تەفسىردە كۆپ دىللىلى سوزلر باردۇر. بىكرا كدە نىسابورى تەفسىرنىدە اوزون بىيان ايتولمىشۇر. بۇرسالەم بىكرا كدە عوام قىزداشلىرىم اوچۇن بولغانغە تەفسىرلردە كى سوزلارنى عربچە سون ياسامىغىنە اوز تەلمۇزە كى مەنارنىگە يازدۇم.

اي دىن قىزداشم!

اوشبو رسالەم بىيان ايتولمىش قرآن آيتلارنىڭ ، تەفسىر ايبالرىنىڭ آڭلاغان مەسئەللىرىنى مەيدانغە قويدۇم . كوردۇڭز ، خاتون قىزنىڭ ايات ايرلردن ياشرنوى واجب بولوى چەقى ، اوشانداقلا رسولمۇزنىڭ اوشبو اورنىك كۆچملىرىدە مەسئەللىرىدە رەتتەن ئۆزىنىڭ تىيوش ايدكى بلىدى . اوشانداق بۇرسالەدە كۆچملىرىدە عالملىرىنىڭ عبارتلىرىدە خاتونلارغە رەتتەن واجب بولوى چەقى . شۇلارغە كۆرە زامانمۇزنىڭ عالملىرىدە ھەمك الوغلىرىدىن چەن توبانچىلىك ايله اوتتەنەن :

مىن فقيرمۇزنىڭ باشى يىتمەكەن ، ھەمى ايرشماگان آيت مەسئەللىرىدە بولغان خاتالارومە تەنبىھە ايتما كىڭزنى

اوزمۇزگە مەلۇم : « فَوْقُ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ » دۇر .

زامانمۇزنىڭ بەئىز كەمسەلىرى : اوزلرىنىڭ بوزق فەكەرلىرى بويىچە ، غەزىپىلەردە ، بىردە چىركەنمى ، شەرىعت كەملىرىنى تەخففىق ايتىپ ، نادان بولغان دىن قىزداشلىرىمۇزنى ساتاشدۇرۇغە توروشالار ، ھەقىقى باطل اش ايله چوالتالار . . .

آندى كەمسەلىرىمۇز ايتەلەر : خاتونلار ، ايرلر كىيى يوزلرى آچق بولۇپ يوررگە تىيوشلى آلارنىڭ يوزلرىن رتوگە كچلاو ، آلارنى كىنىزلك كىيى توتقىدە قلدۇر . اسلام مەملىكتلىرىدە خاتون قىز ھەيچە قاچمىلار .

خاتونلارنى قاچىرو زور خطا، خاتون قز قاچى بولغان ملته
 ھېچ برکت بولميدىر .

بوسوزلارنىڭ دىليل ايتوب « تاتار خانىيەدە ھەمە كىز شىرنەك » چىت
 خاتونلارنىڭ بوسوزلارنىڭ قاراۋ حرام توگل « دىگان دىلر . مونك جواىن
 اول بوزقلار اوزلرىدە بلەر اما سوزلرىن بولدىرو اوچون آنسون
 ياشرلر ، چونكە تاتار خانىيەدە « اگر يمان اويغە كوڭلى كىتماسلك
 بولسە؛ اول ايرنىك يات خاتونلرى بوزىنە قاراۋى حرام توگل » دىوب،
 شەوتسز دىگان سوزنى آرتدىرغان .

اوشانداق اول بوزق كەسەلر ايتەلر: خاتون قزنىڭ قاچىۋى آلارنى علم
 استاۋدن طيادر ، علم استاۋ فرض ايدى ، بس فرضنى قالدروغە
 سبب بولغان پردلنوشرىعتكە يارامى ، شرىعتكە پردلنو فرض دىۋى
 كەسەلر كافر بولالار دىوب ، زمانەنكە عالملىرنە تكفىر قلالار . . .

حجاب مسئلەسىنى قاچىمان تىكشورگە كىراك ؟

بىرنىڭ بعض بر عالم اسمندە بولغانلارمىز ، پردەلنو مسئلەسىنى قوبوب
 تورىق ، باشقە كىراكلرنى قارىق ، حجاب مسئلەسىنى ضرور
 اشلمزدن بوشانغاچ قارارمىز دىلر .

اما بوسوزلرى عقلگە اخشامى تورغان بر سوزدر : چونكە حجاب
 مسئلەسىنى كىچكتىرساك ، بوزق نىتلىلرىمىز تاراتقان سوزنى كىوب
 كەسە قولانغە آلوب ياشلمىز بتونلاي پردەسزلىكگە كىرشلر ،
 ھەمە پردەلنو واجب بولغاچ ، نەھى عن المنكر امر بالمعروف عالملىرگە
 تىۋوش بولوب ، آنى وقتندە قلودە واجب بولادر رسولمىز « امر بالمعروف
 ايله نەھى عن المنكرنى وقتندەن كىچكتىروچىلر ھلاك بولالار » دىگان
 — ايمدى عالملىرمىزگە حجابنىڭ واجبلىگىن بىان ايتو فرض بولوب ،

مؤمنلرگه وعظقلمق تيوشلى بولادر چونكه الله تعالى « فَذَكَرْ فَانَّ
 الذِّكْرَ يُنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ » اى محمد و مؤمنلرگه اوگت بيدرگل چونكه اوگت
 مؤمنلرگه فائده بيدرر . بس عالمازمز بواشنى تيزلگنده بيان اينه وفرض ،
 ياشرب تورولارى حرامدير ؛ رسولمز ايننگان : بر كشي اوزينك
 بيلگانن ، اورنى چقغان وقتك ياشورسه ، اول عالمنى اوطندان بولغان
 جوگان ايله جوگانلانمش بولور . همده قرآن شريفده : الله تعالى نك
 ايندرگان حكملرن قرآنده ايتولگانندن صوگنده ياشرب قالسه ، اول
 كهمسه كه الله تعالى نك فرشته لرنك همك آدم لرنك لعنتى بولور
 حضرت ابوهريره ايننگان : اگرده قرآنده ايكي آيت بولماسه ايندى
 علملرگه من برده كشيگه سويلماس ايدم .

ايندى اى بارى خدايا ، اوزنك پاك بولغان دينگنى ، شوندى بوزق
 كوكللى كمسه لر قول آستنده ايزلودن صاقلاب ، هر برحق مؤمن
 مسلمان قلالاروكا اوزنك قاشكده رضالق بولغان بولغده كونهرب ،
 بوزقلارنك صاتا شدروندان صاقلافل !

اللهم ارنا الحق حقا وارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا
 وارزقنا اجتنابه ! آمين

﴿ شريعت عقل ايله بولماساده : عقلغه خلاف توگل ﴾

اى زمانمزنك ياشلرى ! سزنگ آراگذده البته بيك عالملرگز باردر .
 بزنك كبييلرگه استناد بولور ديلارگز باردر . شولايله اويلا ب قاراگز الى
 اسلام ديننه بولغان بيورقلاردان هر برسى آدم بالاسيننه فائدهلى
 بولوب ، آنك طيولغان نسته ضررلى بولادر . شول حكمنك فائدهم
 ضررن ؛ بعضلرين ، عقل ايله ده بلب بولادر . سز ، ياشلرده ، هراشنى
 عقلغه حكمنكه صالحوب قارى بله سز ! ايندى خاتون قزنك قاچو هم

قاچماو مسأله سنه عقلگز ايله حكمنكه تارتوب قاراساگز قاچوده
 نى ضرر قاچماوده نى فائده چغاررسز ! خاتون قزنىڭ قاچوى
 تىوش دىوچىلرده، خاتون قز علم اوگر نىمسون دىمىلر. اما خاتون
 قزلارنى اوقوتواچون اوز آرالارندان بىر معلمه ماضى لىك ممكن دىلر.
 (والسلام على من اتبع الهدى)

آفتوق سوزم :

بىزنىڭ مسلمان خاتونلارى آراسىدا چىكىن چىققان خلقسىز يمان سوزلى خاتون
 لارنىڭ كوب بولويىنه سبب نىستى؟ - جواب : نادانلىق، نادانلىق نادانلىق !!!
 مؤلفى ! مستحسان الحايقى بولساده ، مطبعة كريميه طرفىدان صافى
 تاتار تىلىنىه ترجمه ايتولاب ، كىيوم توغروسنىڭ آية شريفه دن “ هر
 ملتنىڭ اوزىنىه خاص بىر كىيومى بولمىلىق بولويىنى ” اثبات ايدىلى .
 - مطبعة طرفىدان بىر سوز :

ايمى توغانلار ! بىر يوزىده : عرب ، فارس ، ترك تاتار ،
 قرانسوز ، روس ، يورى وبولارغه باشقه ملتلىر باردر . بو ملتلىرنىڭ
 دىنلىرى بىر بولغانلار بىر كوبر . ايمى بىزنىڭ اسلام شىرىعتىنىڭ بىر مسلمان
 ايكنچىسنىه اوچرا دىق اوزىنىڭ توغانىنىڭ جان تىچلىقنىه ، تن سلامتلىگىنىه
 دعا قىلدىن عبارت بولغان « سلام بىرشو » باردر . ايمى سلام
 بىرشو سنت هم مېنىكه سبب بولغان اش بولغاچ بىر مسلمان ايكنچىسنىه
 اچراش دىق سلام بىرشو اوچون اچراغان كىمىسنى سىنىڭ مسلمان ايكانى
 بىلىك كىرا كىر ؛ آنى بىلو اوچون مسلمانلارغىه آتاقلانغان طشقى
 بىر علامت كىرا كىر . اول ايمى مگر باشقه ملتلىر بىرسى بىرسىنىه كىيومى
 باشقه بولمىلارنى كىبى ، بىزده اوزىمىزگىه آتاقلانغان بىر كىيوم توتماق
 تىوش بولادر . اول كىيوم تىلاسه يىندى بولسون تىك اوزى ايله بىرگى
 تور وچى چىت ملتلىرىگىه باشقه بولسون ! آه ياشلر ! ئىل ايله كىيوم
 مسأله سون آنگلارغه توروشكز !
 (مطبعة كريميه .)

متلنگنه

ی سلام

کنجسینه

ن ایکانن

لانغان طشقی

منه کیومه

اق

برگه

بوم